

6. ÉRETTSÉGI FELADATLAP

1. Igaz vagy hamis? A nemzeti énekünkkel kapcsolatos állításokról döntse el, és a kezdőbetűk (I, H) beírásával jelölje!

___ 1823. január 22-e a Himnusz születésének dátuma, „A magyar kultúra napja”.

___ A vers keretes szerkezetű, az első és az utolsó versszak szó szerint egyezik.

___ A dicső múlt bemutatásának versszakaiban történelmi nagyságok szerepelnek: Árpád, István király, Mátyás, a Hunyadiak.

___ A balsors évszázadai hatalmas romantikus képekben jelennek meg.

___ A sorscsapások között említi a tatárok, törökök pusztításait, a belviszályt, a bujdosók sorsát.

___ Rímtelen sorok alkotják a nyolc 8 soros versszakot.

___ A ritmus időmértékes, a trocheusi (–u) sorokba azonban behallatszik 4/3, 3/3 osztású ütemhangsúly is.

___ A Himnusz zenéjét szerezte: Erkel Ferenc, a Nemzeti Színház 1844-ben kiírt pályázatára.

2. Nevezze meg a körülírt irodalomelméleti fogalmakat! Írja a sorok elé a címszavakat!

A legősibb műfajok egyike. Lényege a csoda. A hős próbákat áll ki. Lezárása: igazságos.

Szépirodalmi művek más nyelven való tolmácsolása.

Gondolatalakzat. Nyilvánvaló képtelenség többnyire egy szószerkezetben.

Hat verslábból álló sor. A 3. és a 6. versláb csonka. Alap verslába: –uu.

Költői formajáték. Versszakok, verssorok kezdőbetűinek összeolvashatósága (szöveg elrejtése). Nálunk Balassinál, a világirodalomban pl. Villonnál gyakori.

A dráma egyik alfaja. A történet jóval bővebb a színpadi cselekménynél, és az akciókat a földézett vagy „kiderülő” előzmények viszik tovább.

2/b. Egészítse ki helyesen Madách Imre: Az ember tragédiája c. művével kapcsolatos megállapításokat!

Az ember tragédiája _____ részből álló drámai _____ . Ez a műfaj tipikusan a _____ stíluskorszakára jellemző. Nem a történelmet, hanem az „uralkodó eszmék” sorsát és szerepét mutatja be. A nagy eszmék sorsa mellett a Tragédia leggyötrőbb kérdése: van-e értelme, célja a(z) _____. A mű sajátos vonása a _____ jellege is.

3. A drámai költeményben való előfordulás sorrendje szerint számozza az alábbiakat!

___ Ádám ifjú fáraó. Minden hatalom és dicsőség az övé.

___ Éva kicsinyes pénzgondokkal gyötri férjét, a zseniális csillagászt: Keplert.

___ „A gép forog, az alkotó pihen.”

___ A tudomány célszerűsége, prakticismus határozza meg az emberi létet. Érzelmeknek nincs helye.

___ „Mondottam ember: küzd' és bízva bízzál!”

___ Nem egy eszmének, hanem egy életformának a csődjét látjuk: kéjencek, kéjnők durva orgiájának lehetünk tanúi.

___ „Nem adhatok mást, csak mi lényegem.” (Lucifer)

4. Egészítse ki a táblázatot a hiányzó adatokkal!

A szereplő neve	A mű címe	A mű szerzője	A mű műfaja
	Szigeti veszedelem	Zrínyi Miklós	eposz
Biberach		Katona József	dráma
	Az élet kapuja	Herczeg Ferenc	kisregény
Kis János	Tragédia	Móricz Zsigmond	novella
Tót Gyula	Tóték	Örkény István	
Szeredás Emerenc		Szabó Magda	regény (vallomás)

5. Válogassa szét az alábbi helyszíneket, szereplőket aszerint, hogy melyik Arany-balladában szerepelnek! Az alábbi adatokból alkosson helyes sorokat!

A walesi bárdok / Tera / Drégely vára / Montgomery vára / patak / Vörös Rébék / Edward király / lant / Szondi két apródja

A ballada címe	Helyszín	Szereplő

6. Tegye sorrendbe számozással Vörösmarty Mihály Szózat c. ódájának verssorait! (2. versszak)

- ___ Áldjon vagy verjen sors keze
- ___ A nagy világon e kívül
- ___ Itt élned, halnod kell.
- ___ Nincsen számodra hely;

7. Folytassa a Szózat idézett sorát, fejezze be a versszak idézését!

Légy híve rendületlenül

8. Petőfi Sándor életrajzából emeltünk ki tulajdonneveket. Írjon melléjük egy-egy – az életrajzzal összefüggő – helyes megállapítást vagy szószerkezetet!

Hrúz Mária:

A borozó:

Pesti Divatlap:

Tízek Társasága:

Szendrey Júlia:

Pilvax kávéház:

Bem József:

Segesvár:

9. Írjon egy-egy Petőfi-verset (pontos cím) a megállapítások mellé!

A cím dálnak nevezi, de a vers inkább indulószerű kiáltvány a néphez.

Ars poetica; a költő feladata, hogy népvezér legyen.

8 soros dal, verssoronként új alakban láttatja magát a költő.
